

Η ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΩΗ ΠΡΟ ΤΟ ΕΤΩΝ

Ο ΚΟΜΗΣ ΓΚΟΜΠΙΝΩ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΣ

Η έκρηξις τού ήφαιστείου τῆς Θήρας. Διάνω ντέ Γκομπινώ και Ρενάν. Πασχαλινοί γάμοι. "Ενα χρυφό αισθημα τού Γκεμπινώ. Ζωή Δραγούμη. «Ζήτω ὁ Ναπολέων!» και «Γιουχά ὁ Ναπολέων!». Πελεμικά διαδηλώσεις. Οι ληστεί εξώ απ' τὰς 'Αθήνας. Οι γάμοι του Γεωργίου, κ.λ.π.

I

Κατά τὴν ἐπιστροφή τοῦ Γκομπινώ καὶ τῆς οἰογενείας τοῦ, μαζὸν μὲ τὸ νεαρὸν βασιλέα Γεώργιο, ἀπὸ τὴν Κέρουνα, μᾶλλον μεγάλη σημφορὰ κτύπησε τὴν 'Ελλάδα: ή μεγάλη ἐκρήξις τοῦ ἡραιστείου τῆς Θήρας. Μεταξὺ τῶν πρώτων, ποὺ ἔτρεξαν στὸν τόπο τῆς καταστροφῆς ἦταν καὶ ὁ Γάλλος πρεσβυτής. Τὸ θέαμα ποὺ ἀντίστροφαν ἔκει τὰ μάτια τοῦ ἥτταν τρομερὸν σὲ λαμπρότητα καὶ μεγαλοπρέπεια. Η 'Βάλασσα, ὀλύμπιον ἄπ' τὸ νησὶ ἔγνωσε, σάν νῦν ἔτικες τὸ κάποιον κάτω, μᾶλλον φράστα φωτιά καὶ καινούργιον νησιοῖς ἔβγαναν μεσ' αὐτὸν τὸ νερό, ἐνώ μερικά ἀπὸ τὰ πληγαὶ ἔξαραντιστουσαν κάτω αὐτὸν τὰ κήματα.

«Οὐαὶ φλέγοντα—ἔγραψε ὁ Γκομπινώ στὶς ἐντυπώσεις τοῦ—ὅταν μαῖνα, ὥλα τρίχουν καὶ ὅ κατσος θγάνει τόσο πυκνός, ὅπερ μὲ δισκολία ἀντένει κανεῖς...»

Κατά τὴν ἐπιστροφή τοῦ Γκομπινώ, ἔφεσε στὰς 'Αθήνας καὶ ὁ Ρενάν μὲ τὴ σύζυγό του. 'Η πρώτη, φαντα, ἀπέσκεψε τοῦ συγγραφέων τῆς «Ζώης τοῦ Ιησοῦ» ἦταν στὴ Γαλλικὴ Πρεσβεία, διποὺ δῆλον τὸν ἐντυπωθαύμαντον καθόλου, λόγῳ διαφορᾶς θρησκευτικῶν ἀντιλήψεων. Η 'Χώρη μάλιστα τοῦ Γκομπινώ, ἡ Διάνα τὸν ἐντιπαθῶντος τόσο, ὥστε διπά μᾶλλον μέρα διπάτερας τῆς ζήτησε νὰ τοῦ φέρῃ αὐτὸν τὴν βιβλιοθήκην τῆς «Σοῦ ποὺ Ίησούν», η νεαρὰ Γαλλίς ἔπιασε τὸ βιβλίο μ' ἔνα μακριά, γάλα καὶ λερώσει τὰ χέρια τῆς μὲ τὸ ἀφορισμένον αὐτὸν ἔργο!... 'Επίσης κατά τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Ρενάν στὴν Πρεσβεία, ἡ Διάνα ἀρνήθηκε νὰ τὸν προσφέρῃ τὸ τούν καὶ οὐτε παρουσιάστηρε καθόλου στὸν περιόριο συμπατριώτη της.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ γάμος τῆς μὲ τὸν ὑπαστορὴ τοῦ βασιλεὺς Δανού κόμητα τῆς Γκιλτερτόρδης προετοιμάζοντα διαιρας γῆν νὰ γίνη μὲ τὴ μεγαλείτερη λαμπρότητα. Τέλος, στὶς 8 'Απριλίου, ἡμέρα τοῦ Πάσχα, μᾶλλον ὑπέροχη καὶ δεινὴ ἔτεινες ποὺ μόνο κατὼν αὐτὸν ὑδράντην τῆς 'Απτικής μπορεῖ νὰ θυμάσῃ κανεῖς, ἔγινε ὁ γάμος στὸ λιμάνι τοῦ Πειραιῶς, ἐάνω στὴ Γαλλικὴ φρεγάτα «Φίμπρ». Όλα τὰ πλοῖα τοῦ Πειραιῶν παραστολούμενα πρὸς τιμὴν τῶν μελλοντικῶν καὶ τὰ μέλη τῆς 'Αθηναϊκῆς ἀριστοκρατίας, ἐνώ ἡ ὡραῖα νύμφη, ὑπέροχη μέρος στὸ δόλειτο φόρεμά της, περιένει τὸν ἐκλεκτὸν βασιλέα Γεώργιο. Τέλος ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ γαμήλιος ἔφεσεν, ἐνώ διπά τὰ πλοῖα χαροπούσαν τὴν ἄνοδο τοὺς στὶς «Φίμπρ» μὲ 101 κανονιούλιοιμούς. 'Ο Γκομπινώ κατασυγκινήτηκε, βλέποντας τὸν νεαρὸν μονάρχη νὰ διευθύνεται πρὸς αὐτὸν γῆν νὰ τὸν ἀπειθύνῃ τὰ ἔγκαρδα συγχαρητήριά του, ώραιον καὶ περήφανο μέσα στὴ λαμπτερή στολὴ του. Τέλος τὸ μιούτιστρο έγινε, ἐνώ ἡ μονοκεφαλή επωανίζει καρδιόντα καὶ τὸ πλήρος ποὺ ἦταν συγκεντρωμένο στὴν παραλία ἐπενθυμούσθε...

Ἐν 'Η καὶ στὰς 'Αθήνας ἦταν πολὺ εὐχάριστη γῆ τὸ Γκομπινώ καὶ ἔγινε ἀκόμα ποὺ εὐχάριστη γατὶ σὲ λιγὸ ἔνοντος εἶναι τρεφεῖς καὶ μοντακά αισθητά νὰ τοῦ πλημμυρίζει τὴν καρδιά. Μεταξὺ τοῦ τούν ἀλλού δεσποινῶν ποὺ πηγάνων τότε στὶς καθημερινές δεξιώσεις τῆς Γαλλικής Πρεσβείας ἦταν καὶ ἡ Ζωή Δραγούμη, ἡ δοῦλος ἔγοντες διους τοὺς καλεμένους, παίσαντας στὸ πάνω συνθέσεις τοῦ Βάγνερος. ('Ο Βάγνερος, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἔτεινε ἔντελλας ἄγνωστος στὴ Γαλλία). 'Η Ζωή ἦταν ἔχουσαντάτη, χαριτωμένη, πενεματώδης καὶ εἰλεῖ γίνει ἡ στοντέρα φίλη τῆς Διάνας. 'Ετοι δὲ Γκομπινώ δὲν ἀργησε νὰ νοιώσῃ γ' αὐτὴν ἔνα φλογερό, μᾶλλον σεβασμό, αἰσθημα, ὃ δηοῖ δὲν τῆς ἔφανέσθω ποτὲ καὶ τὸ όποιο δύμως ἔφτανε γῆν τὸν κάνην εὐτυχισμένο.

'Εντομεταξὺ ἡ 'Ελληνοτοικική σχέσεις είχανε ἔκτραχυνθεῖ. 'Ο Γκομπινώ, στὴν περίπτωσι αὐτὴ δὲν ἔπαιε νὰ συμβουλεύῃ τὸ νεαρὸν βασιλέα νὰ συγκενεῖ.... 'Οριστε τὸ γέροι μου...

ΦΑΒΙΑΝΟΣ. — Αἴγλη!...

ΑΙΓΑΛΗ. — 'Οριστε τὸ χέρι μου... Σᾶς μαλλιά σοθαρά... Γινήτε εὔτυχημενος... Τώρα, καλέ μου φίλε, πρέπει νὰ σᾶς διολογήσω καὶ σιγά-σιγά στὸ αὐτό, πάς σας ἀγαπῶ καὶ πάς σ' ἀγαπῶντα πάντοτε καὶ πάς δὲν ἀγάπησα μάλλον ἀπὸ σᾶς.... (Τὸν δυγκαλεῖτες καὶ τὸν φιλεῖ).

κόμματα, ἵταν φιλοπόλεμος. Καὶ διμοὶ οὗτοι τότε οὗτοι στρατό, διαδηλώσεις ἐνθυσιώδεις διοργανώντων στὰς 'Αθήνας ὑπέρ τοῦ πολέμου, ὡς ὑπέρ, καθὼς περνοῦσαν ἀπὸ τὴν Γαλλικὴ Πρεσβεία, ποὺ βρισκόταν τότε στὴν ὅδον Σταδίου, προέβαντας σὲ διάρροψες ἐκδηλώσεις, φιλικὲς ἢ ἐχθρικές, ἀνάλογος τῶν δόνηγρῶν ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῶν κομμάτων. 'Ετοι μια μέρα, ὡς λαός περνώντας ἀπὸ τὴν Γαλλικὴ Πρεσβεία ἀρχίσας νὰ φωνάζῃ : «Σήτω ὁ Ναπολέων!» (Ο Ναπολέων III ἦταν τέτε αὐτοκράτορας τῆς Γαλλίας). Μὲ τὸν ἄλλη μέρα, τὸ ἰδιο πλήρως, ἔχοντας ἀλλάξει ἐντελῶς ἀντιλήψεις, στάθηκε κάτω αὐτὸν τὴν Πρεσβεία, οὐνόλωντας : «Πλούχος ὁ Ναπολέων!»

Τὴν κατάτασις ὡς αὕτη εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐκνευρίζει τόσο τὸ Γκομπινώ, όσο καὶ τὴν οἰογενεία του, ὥστε γάρ νὰ ησυχάσουν κάπιας ἀναγκάστηκαν νὰ κάνουν ἔνα ταξεδίῳ δια τὴν Κονσταντινούπολην.

Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴ τους, ἔνα νέο τόσο ἐκνεύοντας τὸν 'Αρθούρο, ὡς γιλτική! Ἔνα πρωΐ, ἔξαρνα, ἀρχίσεις νὰ σκαλίζει ἔγινε τὸ μάρο πράγμα ποὺ τὸν ἔνδιερεις. Μὲ δὲν τὴν ἔξερε καθόλου, οὔτε σχέδιο ἔξερε τὶ είνε, οὔτε ἀνατομία. Τὸ μάρο ποὺ ἔννοιασθείηται δημιουργική δύναμις ποὺ ἔλειπε μέσα του. Συναντοῦσε ἔνα σωρὸ διασπολές ἀντιτεθῆτες, μὲτανέπει... Τρομερές δογῆς τὸν ἔκινεναν δια τοὺς δέν ὑπέκουε στὴν ἐμπειρία του...

Συγχρόνως, μὲ τὶς προστάθειες τους αὐτές, δὲν ἔπαιψε νὰ γράψῃ. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀρχίσει τὸ 'Ελληνικῆς ὑπόθεσεως μιθιστόρημα «Αριθνί Φαραγκούλους» καὶ συνέχιζε τὴν «Ιστορία τῶν Περαῶν». 'Οταν δὲ ειδωπούρως ἔκαπια καμπάι ἐκδρομὴ στὰ περιχώρα, πρόγιμα ποὺ ἦταν ἔξαρτες επικινδύνοι, γιατὶ σὲ ληστρά, τροφοδοτούμενοι ἀπὸ τὰ μοναστήρια, ἔγιναν εἶτα τὴν 'Αθήναν. Κάποιες ποὺ θέλουσαν νὰ δραγανώσουν σὰ πάκ-νιζ στὴν Πεντέλη, ἐπ' εἰναρκοῦ τῆς ἐροτήτη τους ἔχητος τοῦ δια τὴν κυβένοντας γ' αὐτούλια σινονδέα 100 ἀνδρῶν, η δοῦλος της προσβάτη. Μα καὶ πάλι ἡ κινέσηντος τους ἐδήλωσε διὰ δὲν ἀνελάβανε καμπάι εὐθύνη, μὲ τοὺς αὐτός η οἵ πορεκεράμενοι τοῦ ἀπέμαρτυρον αὐτὸν τὸν ἀπότασμα...

Ἐπειτα ἀπὸ λίγον καρό παντρέφεται καὶ δια τὴν πατελέας. Γεώργιος, μὲ τὴ Μεγάλη Δύνασις τῆς Ρωσίας «Ολγα, ποὺ ἦταν ὡραῖα σὰν διονεος καὶ μάλις δεκαετία χρόνων. Οι γάμοι ἔγιναν στὴ Ρωσία, μά, μόλις οὐ νενόμιμοι κατέθρακαν στὴν 'Ελλάδα, ἡ νεαροῦ βασιλίσσα προστεθῆσθαι στὸν στονεὺς φίλους τοῦ Γαλλού πρεσβευτού καὶ τῆς οἰογενείας του.

«Ἐπειτα δύμως αὐτὸν τὸν ἔλεγε, εἶτε περιόδει τὰ διόρθωμα καὶ δια τὸν κόρινθο τῆς Ζωῆς του.

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΟΞΑΣ

«Οταν δὲ ο Λουδοβίκος 14ος ἦταν ἀκόμα παῖδας, μά μέρα, καθὼς ἔτρεξε σὲ μάλις ἀλλέα τοῦ βασιλικοῦ κήπου, μπερδεύτηκε πάνω σὲ κάπιας ἀγκάθια ποὺ βρισκόταν στὴν πλαγὴ τοῦ δρόμου καὶ ἔπεισε.

Ο παιδαγώγος τους ἔτρεξε ἀμέσως, τὸν ἐστήνωσε τοῦ τὰ ἀγκάθια, τοῦ είπε :

— Τὸ ξέρεις, «Υψηλότατε, δητι καὶ ξανά μόνον αὐτὸν τὴν ἀγκάθια μπερδεύτηκε νὰ σᾶς, βγάλη τὸ μάτι της γὰ ν σᾶς πληγώσῃ;

— Ναι, ἀπάντησε περήφανα διπλήγκην, ἔρω δύμως ἐπίσης δητι οἱ ἀκανθώδεις δρόμοι δόγησον στὴ δόξα!...

Ο ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ

Δὲν είνε κρίμα καὶ ἀδικο, δὲν είνε καὶ ἀμαρτία ποὺ ζέψαντε τοῦ Κωσταντή μὲ τὴ ἀγριο τὸ βουβάλι νὰ κουβαλήσουν μάρμαρα νὰ φτιάσουν μοναστήρια.

Μια ἀρχοντοπόλη αὖτεντας ἀπὸ γυαλίσιον πάργο.

— 'Αγάλη - ἀγάλη. Κωσταντή, μῆ σκάσης τὸ βουβάλι.

— Μωρή, δὲν κλαίς τὰ νεαίτα μου, δὲν κλαίς τὴ λε-

(θεντιά μου, μόν' κλαίς τὸ παληούδιστα | λο ποὺ κάλλιο νὰ φωφήσω...)

